

Nannestad kommune
kultur

Fagplan for

Piano

Nannestad kulturskole
2009

Innhold:

EN KULTURSKOLES FORMÅL OG OPPGAVER.....	3
En kulturskoles formål:	3
Forankring i lovverket:	3
Fagplanene i Nannestad kulturskole	3
Hvorfor har Nannestad kulturskole en fagplan?	3
Nivåene i fagplanen	3
Kategoriene i fagplanen.....	4
Nivåprøver	4
Om å ta nivåprøve	4
Hvem kan melde seg opp til nivåprøve?.....	4
NIVÅ 1.....	5
NIVÅ 2.....	6
NIVÅ 3.....	7
NIVÅ 4.....	8
NIVÅ 5.....	9
VEDLEGG 1: KVINTSIRKELEN.....	11

En kulturskoles formål og oppgaver.

En kulturskoles formål:

Sitat fra rammeplanen for kulturskolen- "På vei til mangfold" 2007:

"Alle elever skal få ei kulturskoleopplæring i samsvar med de evner og forutsetninger de har. Undervisninga må ta utgangspunkt i at alle mennesker har behov for å gi uttrykk for følelser, tanker og fantasier gjennom kunstneriske uttrykksformer. Kulturskolen må derfor legge til rette for ei opplæring som fremmer glede i skapende virksomhet, personlig vekst og kunstnerisk utvikling hos elevene, og som bidrar til et meningsfylt liv.

Kulturskolen skal:

- Utvikle elevens kunstneriske og skapende evner og fremme deres forståelse og opplevelse av kunst som allmennmenneskelig uttrykksform
- Utvikle elevenes evner og anlegg ut fra den enkeltes forutsetninger, slik at de kan få en meningsfylt og stimulerende fritidsaktivitet og et grunnlag for en senere yrkesutdanning.
- Være en ressurs for det øvrige skoleverket og kulturlivet i arbeidet med å gi opplæring i og fremme forståelse og interesse for kunst i lokalmiljøet
- Legge til rette for samhandling på tvers av kunstfag." (side 19)

Forankring i lovverket:

Kulturskolene i Norge er hjemlet i "Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa" § 13-6: "Alle kommuner skal aleine eller i samarbeid med andre kommuner ha et musikk og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers".

Kulturskolen har ikke det samme planverket som vi er vant med fra grunnskolen. Kulturskolene har en nasjonal rammeplan som Nannestad kulturskole forholder seg til, og i tillegg har vi nå laget fagplaner for noen fagområder.

Fagplanene i Nannestad kulturskole

Nannestad kulturskole har i 2009 laget en fagplan for alle instrumental- og sangtilbud som har enetimer. Gruppetilbudene er det ikke utarbeidet noen fagplan for enda.

Hvorfor har Nannestad kulturskole en fagplan?

Kunst og kultur kan arte seg som abstrakt og vanskelig å forstå for mange. På kulturskolen og i sammenhenger man omtaler kultur, kan man ofte snakke om begreper som er vanskelige å forklare, om "følelser" i musikken, frasering, formidling osv. Mange oppgaver man står ovenfor når man skal lære om musikk og kultur er vanskelig å gi svar som man kan "sette to streker under".

Fagplanene er en beskrivelse på hva man konkret hva man skal jobbe med på forskjellige nivåer som fagplanen definerer. Fagplanen skal si noe om hva eleven skal kunne på forskjellige områder innen faget. Forhåpentligvis vil en fagplan hjelpe elev og lærer til lettere å sette seg mål, og bli bedre. Eleven og læreren kan bruke fagplanen som hjelp til planlegging av øving hjemme så vel som å sette langsiktige mål.

Nivåene i fagplanen

Fagplanen i Nannestad kulturskole er delt inn i 5 nivåer, fra nybegynner-nivå til et viderekommende nivå. Dersom man når nivå 5, skal man kunne ta opptaksprøve til videre utdanning, f.eks Norges musikkhøgskole, konservatorier osv.

Det å gi en beskrivelse på hvor lenge man bør ha spilt for å være på et visst nivå er lite hensiktsmessig, siden dette er veldig individuelt fra elev til elev. Elever har også svært forskjellige mål når det gjelder progresjon. Derfor finner du ikke en beskrivelse på dette i fagplanen.

Kategoriene i fagplanen

Nivåene består av forskjellige kategorier. Disse kan overlape hverandre noe.

Vi har valgt følgende inndeling:

- Teknikk: Tekniske ferdigheter, som skalaer, etyder, øvelser osv.
- Formidling: Hvordan man formidler musikk til et publikum, og hvordan man oppfører seg på en scene.
- Gehør: Høre forskjell på toner og klanger, men også klangfarger, herme etter en forespiller osv.
- Innstudering: Hvordan kandidaten øver inn et stykke på egen hånd, uten veiledning.
- Repertoar: Eksempler på musikk man kan spille og synge på dette nivået.
- Teori: Kunne lese og forstå noter, musikkuttrykk, symboler osv.
- Utenat: Hva kandidaten skal kunne utenat.

Nivåprøver

Om å ta nivåprøve

I fagplanen er det eksempler på stykker, etyder og annen litteratur, og dette er ment som eksempler på vanskelighetsgrad og er ikke et absolutt krav til f.eks en nivåprøve. Når du og læreren din er sikre på at du har nådd et nivå, kan dere bli enige om å ta en gradsprøve. Nivåprøver avholdes vanligvis en gang i året i Nannestad kulturskole.

Hvem kan melde seg opp til nivåprøve?

Alle som ønsker å melde seg opp til nivåprøve må få dette godkjent av læreren sin. Elev og lærer skal være rimelig sikre på at eleven vil gjennomføre en nivåprøve med godt resultat. Oppmelding til nivåprøve skal gå gjennom faglæreren i Nannestad kulturskole.

Lykke til med pianospillingen!

Med hilsen

Anne- May Hopland
pianolærer

Polina Pedersen
pianolærer

Jon Henrik Solhei
virksomhetsleder / rektor

Nivå 1

På nivå 1 skal eleven kunne:

Teknikk

- Ha riktig håndstilling
- C- dur og G-durskala m/ treklanger
- Legato og staccato- spill

Formidling

- Spille i ulike tempi
- Spille i styrkegradene piano og forte
- Ta imot applaus

Gehør

- Høre forskjell på dur/ moll.
- Herme enkle barnesanger, filmsanger osv etter lærer.
- Herme ukjente trinnvise melodier med max 5 toner.
- Øve lytting opp/ned.

Innstudering

- Innstudere enkle melodier på egen hånd med maks 5 toner. (C og G-posisjon)

Repertoar

- Bastien: "Bit for bit". (begynnerbok og bok1)
- Enkle sanger etter gehør

Teori

- Notenavn i C og G-posisjon
- G og F-nøkkel
- Rytme: 4-del, halvnote og helnote og tilsvarende pauser
- # og b
- forte og piano
- intervaller 2,3,4,5

Utenat

- Spille enkle barnesanger som elevene kjenner.

Nivå 2

På nivå 2 skal eleven kunne:

Teknikk

- C- dur, G-dur (fra nivå 1) og F-durskala m/treklanger.
- Bruk av pedal
- Balanse mellom høyre hånd og venstre hånd (F.eks god balanse mellom melodi og akkompagnement)

Formidling

- Kunne si noe om stykkets karakter (trist, glad, sakte, fort).
- Ta imot applaus

Gehör

- Herme enkle sanger med tonika/ dominant i venstre hånd (C-, G- og F-dur)

Innstudering

- Utvikle ferdigheten å lese G- og F-nøkkel samtidig.
- Kunne innstudere et stykke tilsvarende nivå 1 på egen hånd.

Repertoar

- Bastien hefte 2
- Duetter.
- Div tilpasset stoff.

Teori

- Lese noter i C,F,G-skala, begge hender.
- 8-del og 16-del m/pause
- Punktering (4-del)
- Bli kjent med de vanligste musikkuttrykk.
- Bestemme stykkets toneart ut fra fortegn (Kun tonearter fra skalaøvelsene)

Utenat

- Ha til enhver tid noe repertoar utenat.

Nivå 3

På nivå 3 skal eleven kunne:

Teknikk

- Videreutvikle balanse mellom hendene.
- Spille med frasering.
- Spille med dynamikk (styrkegrader)
- Spille D-dur, A-dur og E dur-skala m/treklanger i tillegg til skalaene fra nivå 1 og 2.
- Spille a- moll, e-moll og d-moll skala m/treklanger.

Formidling

- Kjenne igjen marsj, vals og andre sjangere.
- Bruke tydelig frasering og dynamikk i forbindelse med et stykke.
- Få et bevisst forhold til publikum og sceneopptreden.
  - Presentere et stykke selv
  - Ta imot applaus

Gehør

- Kunne improvisere en melodi med 5 toner
- Lage en variasjon over en kjent enkel melodi
- Videreutvikling av gehørspill.
- T-S-D-T kadensspill.
- Enkel besifring.

Innstudering

- Innstuderer et stykke tilsvarende enklere nivå 2.
- Kritisk kunne lytte til sitt eget spill, samt å ha forslag på forbedringer.

Repertoar

- Pop, jazz, og film.
- Enkle klassiske original- komposisjoner.
  - Bach - stykker fra "Notebok for Anna Magdalena Bach"
  - Shumann - stykker fra "Album fur die Jugend"

Teori

- 8-del punktering.
- Intervallene fra nivå 1 og 2, og i tillegg:
  - Sekst
  - Septim
  - Oktav
- Arrpeggio.
- Oppbygging av en durskala
- Oppbygging av kvintsirkelen

Utenat

- Kunne fremføre et nivå 2 stykke utenat

Nivå 4

På nivå 4 skal eleven kunne:

Teknikk

- B- dur, Ess- dur og H- dur skala
- h- moll, fiss- moll og ciss- moll skala.
- Kromatisk skala.
- Videreutvikle aksenter osv.

Formidling

- Gi et musikkstykke eget personlig uttrykk

Gehör

- Besifring i tonearter opp til 3 fortegn.

Innstudering

- Utvide innstudering av musikkstykker på egenhånd.

Repertoar

- Pop, jazz og klassisk på passende nivå.
- L. van Beethoven: "Til Elise"
- Enkle sonatiner
- Grieg - enkle lyriske stykker

Teori

- Septimakkorder
- sus- akkorder
- dim- akkorder
- Omvendinger
- Formanalyse (f.eks ABA form)
- Små, store og rene intervaller opp til oktav

Utenat

- Kunne fremføre et nivå 3 stykke utenat

Nivå 5

Nivå 5 skal man være i stand til å søke høyere musikkutdanning i Norge. Man skal holde et høyt nivå for å få plass på høyere musikkutdanning. Selv om man spiller repertoaret som kreves på en god måte, og klarer teori og gehørtestene er ikke sikkert man blir tatt opp som student. Nivå 5 er det tatt utgangspunkt i opptakskrav til høyere musikkutdanning.

På nivå 5 skal eleven:

Teknikk

- Kunne spille overbevisende i alle tonearter.
- Holde teknisk et høyt nivå.

Formidling

- Vise til gode ferdigheter når det gjelder formidling av musikk til et publikum.
- Det er en fordel å ha mye erfaring med å spille for et publikum

Gehör

- Eksempler på gehørpløver til høyere musikkutdanning finner du på www.konservatorium.no/gehor/

Innstudering

- På opptaksprøve til høyere utdanning vil man få et stykke man skal innstudere.

Repertoar

- Krav til repertoar til høyere utdanning på Norges Musikkhøgskole er:
  1. Obligatorisk verk: J.S. Bach: Preludium og fuge fra Das Wohltemperierte Klavier
  2. En hurtig og en langsom sats fra en wienerklassisistisk sonate (ikke L.v. Beethoven: op. 49 nr. 1 og 2)
  3. Et romantisk eller impresjonistisk verk
  4. Et selvvalgt verk

Ta kontakt med læreren din hvis du ønsker eksempler på litteratur.

Teori

- Kjennskap til alle vanlige musikkuttrykk
- Kunne formanalyse av stykkene man spiller
- Alle intervaller
- Se ellers opptakskrav til høyere utdanning.

De som skal søke høyere utdanning bør tar undervisning i teorifag i tillegg til å ha spilletimer.

Utenat

- Det forventes at deler av programmet spilles utenat.

Opptak til Norges Musikkhøgskole:

Opptaksprøver til kandidatstudiet i utøving, 1. avdeling

1. runde

På hovedinstrumentet framføres de obligatoriske verkene eller program som beskrevet under Hovedinstrumentkrav. Gjennom denne prøven skal søkeren vise at hun/han har et høyt nivå både når det gjelder teknisk beherskelse og evne til å uttrykke seg gjennom musikk.

2. runde

Prøvene i musikkteori og gehør er beskrevet under generelle opptakskrav til kandidatstudiene.

3. runde

Hovedinstrument (se Hovedinstrumentkrav). Prøven omfatter også **innstuderingsoppgave** og prima vista-spill/-sang.

Vedlegg 1: Kvintsirkelen

